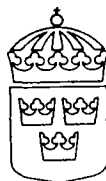

Utrikesutskottets yttrande

1985/86:1 y

om forskning rörande skog och miljö

(skr. 1985/86:76)

UU

1985/86:1 y

Till jordbruksutskottet

Jordbruksutskottet beslutade den 14 januari 1986 att bereda utrikesutskottet tillfälle att avge yttrande över regeringens skrivelse 1985/86:76 om forskning rörande skog och miljö, vad avser bilaga 1.

Utskottet

I skrivelsen redovisar regeringen sina planer på ett omfattande program för forskning om hotet mot skogen och naturmiljön i Sverige och världen i övrigt.

I den del av skrivelsen (bil. 1) som utarbetats inom utrikesdepartementet och som utrikesutskottet har att yttra sig över redogör regeringen för de internationella miljöproblem, t. ex. avskogning och ökenutbredning, vilka särskilt drabbar tredje världens länder. En beskrivning görs av det internationella samarbetet på området, framför allt inom FN-systemet, och för det bistånd som bl. a. Sverige lämnar till drabbade länder. Skrivelsen utmynnar i att styrelsen för u-landsforskning (SAREC) bör få i uppdrag att administrera ett långsiktigt forskningsprogram för att dokumentera och analysera avskognings- och ökenutbredningsproblem i ett globalt perspektiv.

Utskottet välkomnar detta initiativ.

SAREC är den svenska biståndsmyndighet som bl. a. har till uppgift att främja u-ländernas egen forskningskapacitet och uppmuntra forskning om u-landsproblem i Sverige. När utskottet i samband med behandlingen av anslagen till det internationella utvecklingssamarbetet även granskat SAREC:s verksamhet har utskottet haft anledning att betona vikten av forskning om internationella miljöfrågor. Det av regeringen nu föreslagna forskningsprogrammet ligger således helt i linje med tankegångar som tidigare framförts av utskottet.

För två år sedan behandlade utskottet särskilt utförligt miljösituationen i u-länderna. Det konstaterade bl. a. att sambanden mellan vegetation, närmiljö och klimat endast var delvis kända och att ytterligare forskning är påkallad (UU 1983/84:15). Utskottet redogjorde också för det omfattande svenska biståndet på miljöområdet. I ett flertal programländer utgör insatser för markvård, byskogsbruk, energitillförsel och landsbygdsutveckling de tyngsta inslagen i utvecklingssamarbetet.

I samma betänkande behandlade utskottet SAREC:s uppgifter på miljöforskningsområdet och föreslog att SAREC:s verksamhet borde ses över

bl. a. i syfte att bedöma om det fanns behov av en ytterligare koncentration av insatserna till områden som tedde sig mest angelägna för svenskt utvecklingsbistånd. Utskottets förslag ledde till den utredning som nämns i skrivelsen.

UU 1985/86:1 y

Forskarna är oense om vilken långsiktig inverkan den s. k. drivhuseffekten och andra verk av människan kan ha på klimatet. Det är emellertid helt klarlagt att den fortgående skövlingen av skog och förstörelsen av markvegetation i u-länderna är ett av de största miljöhoten i världen. Orsaken till skogsskövlingen och ökenutbredningen är ofta befolkningens fattigdom och brist på försörjningsmöjligheter. I skrivelsen pekas på jakten efter ädla träslag och råvaror för läkemedel och kemisk industri som orsak till skövlingen av tropiska skogar.

Under behandlingen av budgetpropositionen kommer utskottet att ta ställning till förslaget att 21 milj. kr. skall tillföras SAREC budgetåret 1986/87 för forskningsprogrammet. Därvid får utskottet också tillfälle att närmare ta ställning till inriktningen av SAREC:s arbete på detta och andra biståndsfält.

Utskottet har härutöver inga synpunkter på regeringens skrivelse.

Stockholm den 13 mars 1986

På utrikesutskottets vägnar

Stig Alemyr

Närvarande: Stig Alemyr (s), Sture Ericson (s), Carl Bildt (m), Axel Andersson (s), Maj-Lis Lööw (s), Margaretha af Ugglas (m), Bengt Silfverstrand (s), Karl-Erik Svartberg (s), Rune Ångström (fp), Sten Sture Paterson (m), Nils T. Svensson (s), Gunnel Jonäng (c), Maria Leissner (fp), Anders Dahlgren (c) och Oswald Söderqvist (vpk).